

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2016/1353 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**της 4ης Αυγούστου 2016****σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας και την κατάργηση της απόφασης 2007/643/ΚΕΠΠΑ**

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου (ΚΕΠΠΑ) 2015/1835 της 12ης Οκτωβρίου 2015 για τον καθορισμό του καταστατικού, της έδρας και των κανόνων λειτουργίας του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 18,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 18 Σεπτεμβρίου 2007, το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση 2007/643/ΚΕΠΠΑ ⁽²⁾ σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας και με τους κανόνες για τη σύναψη συμβάσεων και για χρηματοδοτικές συνεισφορές από τον επιχειρησιακό προϋπολογισμό του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας.
- (2) Μετά την έκδοση της απόφασης (ΚΕΠΠΑ) 2015/1835, είναι αναγκαίο να καταργηθεί η απόφαση 2007/643/ΚΕΠΠΑ και να καθοριστούν νέοι δημοσιονομικοί κανόνες για τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Άμυνας,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

ΤΙΤΛΟΣ I

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ*Άρθρο 1***Αντικείμενο**

Η παρούσα απόφαση θεσπίζει τους ουσιαστικούς δημοσιονομικούς κανόνες του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας (εφεξής αναφέρεται ως «ο οργανισμός»).

*Άρθρο 2***Ορισμοί**

Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «συμμετέχον κράτος μέλος»: το κράτος μέλος που συμμετέχει στον οργανισμό·
- β) «συνεισφέροντα κράτη μέλη»: τα συμμετέχοντα κράτη μέλη που συνεισφέρουν σε συγκεκριμένο σχέδιο ή πρόγραμμα του οργανισμού·
- γ) «γενικός προϋπολογισμός»: ο γενικός προϋπολογισμός που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 13 της απόφασης (ΚΕΠΠΑ) 2015/1835·
- δ) «πρόσθετα έσοδα»: πρόσθετα έσοδα, το περιεχόμενο των οποίων καθορίζεται στο άρθρο 15 της απόφασης (ΚΕΠΠΑ) 2015/1835·
- ε) «διατάκτης»: ο γενικός διευθυντής του οργανισμού ο οποίος ασκεί τις εξουσίες που ορίζονται στο άρθρο 10, παράγραφος 5 της απόφασης (ΚΕΠΠΑ) 2015/1835·
- στ) «προϋπολογισμός»: η πράξη που προβλέπει και εγκρίνει, για κάθε οικονομικό έτος, όλα τα έσοδα και τις εκτιμώμενες ως αναγκαίες δαπάνες του οργανισμού·

⁽¹⁾ ΕΕ L 266 της 13.10.2015, σ. 55.

⁽²⁾ ΕΕ L 269 της 12.10.2007, σ. 1.

- ζ) «έλεγχος»: κάθε μέτρο που λαμβάνεται προκειμένου να υπάρξει εύλογη επιβεβαίωση όσον αφορά την αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα και οικονομία των πράξεων, την αξιοπιστία της υποβολής εκθέσεων, τη διασφάλιση των περιουσιακών στοιχείων και των πληροφοριών, την πρόληψη, ανίχνευση και διόρθωση των κρουσμάτων απάτης και των παρατυπιών, και όσον αφορά τον μετέπειτα χειρισμό τους, καθώς και την επαρκή διαχείριση των κινδύνων των σχετικών με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκειμένων δικαιπραξιών, λαμβανομένων υπόψη του πολυετούς χαρακτήρα των προγραμμάτων και της φύσεως των οικείων πληρωμών. Οι έλεγχοι μπορούν να περιλαμβάνουν διάφορες επαληθεύσεις καθώς και την εφαρμογή πολιτικών και διαδικασιών για να επιτευχθούν οι στόχοι της πρώτης πρότασης·
- η) «επαλήθευση»: εξακρίβωση συγκεκριμένης πτυχής μιας πράξης εσόδων ή δαπανών.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ

Άρθρο 3

Προϋπολογισμός του οργανισμού

Ο προϋπολογισμός του οργανισμού περιλαμβάνει τον γενικό προϋπολογισμό, τους προϋπολογισμούς που συνδέονται με τις δραστηριότητες που αφορούν ειδικά σχέδια ή προγράμματα όπως καθορίζονται στο κεφάλαιο IV της απόφασης (ΚΕΠΠΑ) 2015/1835 και τους προϋπολογισμούς που προκύπτουν από τα πρόσθετα έσοδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Δημοσιονομικές αρχές

Άρθρο 4

Τήρηση των αρχών που διέπουν τον προϋπολογισμό

Κατ' εφαρμογή του άρθρου 12 της απόφασης (ΚΕΠΠΑ) 2015/1835, ο προϋπολογισμός του οργανισμού καταρτίζεται και εκτελείται σύμφωνα με τις δημοσιονομικές αρχές που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση.

Άρθρο 5

Αρχές της ενότητας και της ακρίβειας του προϋπολογισμού

1. Κανένα έσοδο και καμία δαπάνη δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί παρά μόνο εφόσον καταλογιστεί σε γραμμή του προϋπολογισμού του οργανισμού.
2. Καμία δαπάνη δεν μπορεί να μην μπορεί να αναληφθεί ούτε να επιτραπεί πέραν των εγκεκριμένων πιστώσεων του προϋπολογισμού του οργανισμού.
3. Καμία πίστωση δεν μπορεί να εγγραφεί στον προϋπολογισμό του οργανισμού αν δεν αντιστοιχεί σε δαπάνη που εκτιμάται ως αναγκαία.
4. Δεν οφείλονται στον οργανισμό τόκοι λόγω πληρωμών προχρηματοδότησης από τον προϋπολογισμό του οργανισμού.

Άρθρο 6

Αρχή της ενιασιότητας

1. Οι πιστώσεις που εγγράφονται στον προϋπολογισμό του οργανισμού εγκρίνονται για τη διάρκεια ενός οικονομικού έτους το οποίο αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου.

2. Οι πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων καλύπτουν το συνολικό κόστος των νομικών δεσμεύσεων που αναλαμβάνονται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους ή έως τις 31 Μαρτίου του επόμενου έτους για εκείνες τις νομικές δεσμεύσεις για τις οποίες τα περισσότερα προπαρασκευαστικά στάδια έχουν αναληφθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου.
3. Οι πιστώσεις πληρωμών καλύπτουν τις πληρωμές για την εκπλήρωση των νομικών δεσμεύσεων που αναλαμβάνονται κατά τη διάρκεια του εκάστοτε οικονομικού έτους ή προηγούμενων οικονομικών ετών.
4. Λαμβανομένων υπόψη των αναγκών του οργανισμού και υπό την προϋπόθεση έγκρισης από το διοικητικό συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 15, οι μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις μπορούν να εγγράφονται στις προβλέψεις εσόδων και δαπανών για το επόμενο οικονομικό έτος. Οι εν λόγω πιστώσεις πρέπει να χρησιμοποιούνται κατά προτεραιότητα.
5. Οι παράγραφοι 1 έως 4 δεν εμποδίζουν να μπορούν αναλήψεις υποχρεώσεων που προβλέπονται στον προϋπολογισμό για δράσεις διάρκειας άνω του ενός οικονομικού έτους να κατανέμονται σε περισσότερα έτη ως ετήσιες δόσεις.

Άρθρο 7

Αρχή της ισοσκελίσης

1. Ο προϋπολογισμός είναι ισοσκελισμένος ως προς τα έσοδα και τις πιστώσεις πληρωμών.
2. Ο οργανισμός δεν μπορεί να συνάπτει δάνεια στο πλαίσιο του προϋπολογισμού του οργανισμού.
3. Τυχόν δημοσιονομικό πλεόνασμα, που προκύπτει από τον γενικό προϋπολογισμό του οργανισμού ένα συγκεκριμένο οικονομικό έτος, θεωρείται πίστωση η οποία διατίθεται στα συμμετέχοντα κράτη μέλη και επιστρέφεται σε αυτά ως μείωση από την τρίτη συνεισφορά του επόμενου οικονομικού έτους.

Άρθρο 8

Αρχή της ενιαίας λογιστικής μονάδας

Ο προϋπολογισμός του οργανισμού καταρτίζεται και εκτελείται σε ευρώ και οι λογαριασμοί εμφανίζονται σε ευρώ. Ωστόσο, για τις ταμειακές ανάγκες, ο υπόλογος είναι εξουσιοδοτημένος να πραγματοποιεί πράξεις σε άλλα νομίσματα.

Άρθρο 9

Αρχή της καθολικότητας

Το σύνολο των εσόδων καλύπτει το σύνολο των πιστώσεων πληρωμών. Όλα τα έσοδα και οι δαπάνες εγγράφονται πλήρως στον προϋπολογισμό χωρίς συμψηφισμό μεταξύ τους.

Άρθρο 10

Αρχή της ειδικότητας

1. Οι πιστώσεις εξειδικεύονται για συγκεκριμένους σκοπούς κατά τίτλους και κεφάλαια.
2. Ο διατάκτης μπορεί να μεταφέρει πιστώσεις από ένα κεφάλαιο σε άλλο χωρίς περιορισμό και από έναν τίτλο σε άλλον κατ' ανώτατο όριο 10 % επί των πιστώσεων του έτους που εμφανίζονται στη γραμμή από την οποία πραγματοποιείται η μεταφορά.

Πέραν του ορίου που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, ο διατάκτης μπορεί να προτείνει στο διοικητικό συμβούλιο μεταφορές πιστώσεων από τίτλο σε τίτλο. Το διοικητικό συμβούλιο διαθέτει προθεσμία τριών μηνών για να αντιταχθεί στις εν λόγω μεταφορές. Μετά την πάροδο της προθεσμίας αυτής, οι μεταφορές λογίζονται εγκριθείσες.

Ο διατάκτης ενημερώνει το διοικητικό συμβούλιο για όλες τις μεταφορές που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του πρώτου εδαφίου. Οι προτάσεις μεταφοράς πιστώσεων και οι διενεργούμενες μεταφορές πιστώσεων συνοδεύονται από τα κατάλληλα και λεπτομερή δικαιολογητικά που παρουσιάζουν εκτέλεση των πιστώσεων και εκτιμήσεις των αναγκών έως το τέλος του οικονομικού έτους, τόσο για τους τροφοδοτούμενους τομείς όσο και για τους τομείς από τους οποίους γίνεται η ανάληψη πιστώσεων.

Άρθρο 11

Αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης

1. Η χρησιμοποίηση των πιστώσεων είναι σύμφωνη με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, δηλαδή σύμφωνη με τις αρχές της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας.
2. Η αρχή της οικονομίας ορίζει ότι τα μέσα που χρησιμοποιούνται από τον οργανισμό για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων του καθίστανται εγκαίρως διαθέσιμα, στην ενδεδειγμένη ποσότητα και ποιότητα και στην καλύτερη τιμή.

Η αρχή της αποδοτικότητας επιδιώκει την καλύτερη σχέση μεταξύ των μέσων που χρησιμοποιήθηκαν και των αποτελεσμάτων που επιτυγχάνονται.

Η αρχή της αποτελεσματικότητας αφορά την εκπλήρωση των ειδικών στόχων που έχουν οριστεί και την επίτευξη των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων.

Άρθρο 12

Εσωτερικός έλεγχος της εκτέλεσης του προϋπολογισμού

1. Η εκτέλεση του προϋπολογισμού του οργανισμού πραγματοποιείται με αποτελεσματικό και αποδοτικό εσωτερικό έλεγχο.
2. Για τους σκοπούς της εκτέλεσης του προϋπολογισμού του οργανισμού, ως εσωτερικός έλεγχος ορίζεται η διαδικασία που εφαρμόζεται σε όλα τα επίπεδα διαχείρισης και αποσκοπεί στην παροχή εύλογης βεβαιότητας ως προς την επίτευξη των ακόλουθων στόχων:
 - α) αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα και οικονομία των πράξεων·
 - β) αξιοπιστία των εκθέσεων·
 - γ) διαφύλαξη των περιουσιακών στοιχείων και ενημέρωση·
 - δ) πρόληψη, εντοπισμός, διόρθωση και παρακολούθηση των περιπτώσεων απάτης και των παρατυπιών·
 - ε) επαρκής διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκείμενων πράξεων.
3. Ο αποτελεσματικός και αποδοτικός εσωτερικός έλεγχος βασίζεται στις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές και περιλαμβάνει, ειδικότερα, τα στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 32 παράγραφοι 3 και 4 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, λαμβανομένων υπόψη της δομής και του μεγέθους του οργανισμού, της φύσεως των καθηκόντων που ανατίθενται σε αυτόν και των ποσών και των συνεπαγομένων χρηματοδοτικών και επιχειρησιακών κινδύνων.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

Άρθρο 13

Αρχή της διαφάνειας

1. Ο προϋπολογισμός του οργανισμού καταρτίζεται, εκτελείται και αποτελεί αντικείμενο απόδοσης λογαριασμών σύμφωνα με την αρχή της διαφάνειας.
2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 35 στοιχείο 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, ο προϋπολογισμός του οργανισμού, μεταξύ άλλων ο πίνακας προσωπικού και οι διορθωτικοί προϋπολογισμοί, ως έχουν εγκριθεί, δημοσιεύονται στον δικτυακό τόπο του οργανισμού εντός τεσσάρων εβδομάδων από την έγκρισή τους.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Οικονομικός σχεδιασμός

Άρθρο 14

Ο γενικός προϋπολογισμός

1. Ως τις 31 Μαρτίου κάθε έτους, ο επικεφαλής του οργανισμού παρέχει στο διοικητικό συμβούλιο προκαταρκτική εκτίμηση του σχεδίου γενικού προϋπολογισμού για το επόμενο έτος.
2. Ως τις 30 Ιουνίου κάθε έτους, ο επικεφαλής του οργανισμού προτείνει αναθεωρημένη προκαταρκτική εκτίμηση του σχεδίου γενικού προϋπολογισμού για το επόμενο έτος μαζί με το σχέδιο τριετούς πλαισίου προγραμματισμού στο διοικητικό συμβούλιο.
3. Ως τις 30 Σεπτεμβρίου κάθε έτους, ο επικεφαλής του οργανισμού προτείνει το σχέδιο γενικού προϋπολογισμού μαζί με το σχέδιο τριετούς πλαισίου προγραμματισμού στο διοικητικό συμβούλιο. Το σχέδιο περιλαμβάνει:
 - a) τις πιστώσεις που κρίνονται αναγκαίες:
 - i) για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας, προσωπικού και συνεδριάσεων του οργανισμού,
 - ii) για την αναζήτηση εξωτερικών συμβουλών, ιδίως επιχειρησιακής ανάλυσης, που είναι απαραίτητες για την εκτέλεση των καθηκόντων του οργανισμού και για συγκεκριμένες δραστηριότητες προς το κοινό όφελος όλων των συμμετεχόντων κρατών μελών·
 - β) πρόβλεψη των εσόδων που απαιτούνται για την κάλυψη των δαπανών.
4. Το διοικητικό συμβούλιο επιδιώκει να διασφαλίσει ότι οι πιστώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 3 στοιχείο a) σημείο ii) αντιπροσωπεύουν σημαντικό τμήμα των συνολικών πιστώσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 3. Οι εν λόγω πιστώσεις αντανακλούν πραγματικές ανάγκες και επιτρέπουν στον οργανισμό να αναλάβει επιχειρησιακό ρόλο.
5. Το σχέδιο γενικού προϋπολογισμού συνοδεύεται από αναλυτική αιτιολόγηση και πίνακα προσωπικού.
6. Το διοικητικό συμβούλιο δύναται να αποφασίσει με ομοφωνία ότι το σχέδιο γενικού προϋπολογισμού καλύπτει επιπροσδέτως ένα συγκεκριμένο σχέδιο ή πρόγραμμα, εφόσον αυτό αποβγαίνει σαφώς προς το κοινό όφελος όλων των συμμετεχόντων κρατών μελών.
7. Ανάλογα με το είδος ή τον σκοπό τους, οι πιστώσεις ταξινομούνται σε τίτλους και κεφάλαια, που υποδιαιρούνται, εφόσον απαιτείται, σε άρθρα.
8. Κάθε τίτλος μπορεί να περιλαμβάνει κεφάλαιο επιγραφόμενο ως «προσωρινές πιστώσεις». Οι πιστώσεις αυτές εγγράφονται όταν υπάρχει αβεβαιότητα, για σοβαρούς λόγους, ως προς το ποσό των απαιτούμενων πιστώσεων ή τη δυνατότητα εφαρμογής των εγγραφόμενων πιστώσεων.

9. Τα έσοδα αποτελούνται από:

- α) συνεισφορές που καταβάλλουν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη βάσει της κλείδας του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος (ΑΕΕ)·
- β) λοιπά έσοδα, τα οποία περιλαμβάνουν τις κρατήσεις επί των αποδοχών του προσωπικού και τους τόκους που παράγονται από τους τραπεζικούς λογαριασμούς του οργανισμού.

Το σχέδιο γενικού προϋπολογισμού του οργανισμού περιλαμβάνει γραμμές για την εγγραφή εσόδων με ειδικό προορισμό και, όταν είναι δυνατόν, αναφέρει το προβλεπόμενο ύψος τους.

10. Το διοικητικό συμβούλιο, αποφασίζοντας με ομοφωνία, εγκρίνει το σχέδιο γενικού προϋπολογισμού έως τις 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους. Στην περίπτωση αυτή, προεδρεύει του διοικητικού συμβουλίου ο επικεφαλής του οργανισμού ή αντιπρόσωπος, που ορίζεται από τον επικεφαλής του οργανισμού, ή μέλος του διοικητικού συμβουλίου, που καλείται από τον επικεφαλής του οργανισμού να εκπληρώσει το συγκεκριμένο καθήκον. Ο γενικός διευθυντής κηρύσσει την έγκριση του προϋπολογισμού και την κοινοποιεί στα συμμετέχοντα κράτη μέλη.

11. Εάν, στην αρχή ενός οικονομικού έτους, δεν έχει εγκριθεί το σχέδιο του γενικού προϋπολογισμού, μπορεί να δαπανάται κάθε μήνα κατά κεφάλαιο ή κατά άλλη υποδιαίρεση του προϋπολογισμού ποσό που ισούται κατά μέγιστο όριο με το ένα δωδέκατο των πιστώσεων του προϋπολογισμού του προηγούμενου οικονομικού έτους. Η εν λόγω διευθέτηση, ωστόσο, δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να τίνονται στη διάθεση του οργανισμού πιστώσεις που να υπερβαίνουν το ένα δωδέκατο των πιστώσεων που προβλέπονται στο υπό κατάρτιση σχέδιο γενικού προϋπολογισμού. Το διοικητικό συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία κατόπιν πρότασης του γενικού διευθυντή, δύναται να εγκρίνει δαπάνες που υπερβαίνουν το ένα δωδέκατο, εφόσον τα συνολικά κονδύλια του προϋπολογισμού για το συγκεκριμένο οικονομικό έτος δεν υπερβαίνουν εκείνα του προηγούμενου οικονομικού έτους. Ο γενικός διευθυντής δύναται να αποστέλλει πρόσκληση για την καταβολή των συνεισφορών οι οποίες είναι απαραίτητες για την κάλυψη των πιστώσεων, που εγκρίνονται δυνάμει της παρούσας διάταξης, και οι οποίες είναι καταβλητέες εντός 30 ημερών από την αποστολή της πρόσκλησης για την καταβολή των συνεισφορών.

Άρθρο 15

Διορθωτικός προϋπολογισμός

1. Σε περίπτωση αναπόφευκτων, εξαιρετικών ή απρόβλεπτων περιστάσεων, ο γενικός διευθυντής μπορεί να προτείνει σχέδιο διορθωτικού προϋπολογισμού στο διοικητικό συμβούλιο.
2. Το σχέδιο διορθωτικού προϋπολογισμού καταρτίζεται, προτείνεται, θεσπίζεται και κοινοποιείται με την ίδια διαδικασία όπως και ο γενικός προϋπολογισμός. Το διοικητικό συμβούλιο ενεργεί λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τον επείγοντα χαρακτήρα των εν λόγω περιστάσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Δημοσιονομικοί παράγοντες και εκτέλεση του προϋπολογισμού σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης

Άρθρο 16

Εξουσίες και καθήκοντα του διατάκτη

1. Ο γενικός διευθυντής ασκεί καθήκοντα διατάκτη. Ο διατάκτης εκτελεί τον γενικό προϋπολογισμό σύμφωνα με τους δημοσιονομικούς κανόνες και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, με δική του ευθύνη και εντός των ορίων των διαθέσιμων πιστώσεων. Ο διατάκτης είναι υπεύθυνος για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις της νομιμότητας και της κανονικότητας.
2. Ο γενικός διευθυντής μπορεί να μεταβιβάσει τις εξουσίες του ως προς την εκτέλεση του προϋπολογισμού σε υπαλλήλους του οργανισμού που υπάγονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2016/1351 του Συμβουλίου⁽¹⁾ (εφεξής αναφέρεται ως «κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης του οργανισμού»), σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στους παρόντες δημοσιονομικούς κανόνες. Οι εν λόγω εξουσιοδοτούμενοι μπορούν να ενεργούν μόνο εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που τους μεταβιβάζονται ρητά.

⁽¹⁾ Απόφαση (ΕΕ) 2016/1351 του Συμβουλίου, της 4ης Αυγούστου 2016, σχετικά με τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας και την κατάργηση της απόφασης 2004/676/ΕΚ (βλ.επεξεργασία σελίδα 1 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

3. Καθήκοντα τεχνικής εμπειρογνομosύνης και διοικητικά, προπαρασκευαστικά ή δευτερεύοντα καθήκοντα που δεν συνεπάγονται άσκηση δημόσιας εξουσίας ούτε άσκηση διακριτικής ευχέρειας, είναι δυνατόν να ανατίθενται μέσω συμβάσεων σε εξωτερικούς φορείς ή οντότητες.

4. Ο γενικός διευθυντής, λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους που συνδέονται με το διαχειριστικό περιβάλλον και με τη φύση των χρηματοδοτούμενων ενεργειών, προτείνει στο διοικητικό συμβούλιο και συγκροτεί την οργανωτική δομή καθώς και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που ενδείκνυνται για την εκτέλεση των καθηκόντων του. Η δημιουργία αυτής της δομής και των συστημάτων υποστηρίζεται από συνολική ανάλυση κινδύνου, η οποία λαμβάνει υπόψη τη σχετική σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας.

Το διοικητικό συμβούλιο εκφράζει σύμφωνη γνώμη στις αποφάσεις για την οργανωτική δομή του οργανισμού.

Ο γενικός διευθυντής δημιουργεί μια υπηρεσία εμπειρογνομosύνης και παροχής συμβουλών που θα τον βοηθά να ελέγχει τους κινδύνους που ενυπάρχουν στις δραστηριότητες του.

5. Ο διατάκτης φυλάσσει τα δικαιολογητικά σχετικά με εκτελεσθείσες πράξεις επί πέντε έτη από την ημερομηνία της απόφασης απαλλαγής του οργανισμού για την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού για το συγκεκριμένο έτος.

6. Το άρθρο 31 της απόφασης (ΚΕΠΠΑ) 2015/1835 ισχύει για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Άρθρο 17

Εκ των προτέρων έλεγχοι

1. Κάθε ενέργεια υπόκειται τουλάχιστον σε εκ των προτέρων έλεγχο στηριζόμενο σε εξέταση βάσει εγγράφων και στα διαθέσιμα αποτελέσματα ελέγχων που έχουν ήδη διενεργηθεί, σε σχέση με τις επιχειρησιακές και οικονομικές πτυχές της ενέργειας.

Οι εκ των προτέρων έλεγχοι περιλαμβάνουν την έναρξη και την επαλήθευση μιας ενέργειας.

Η έναρξη και η επαλήθευση μιας ενέργειας αποτελούν χωριστά καθήκοντα.

2. Ως έναρξη μιας ενέργειας πρέπει να νοείται το σύνολο των προπαρασκευαστικών εργασιών πριν από τη θέσπιση των πράξεων εκτέλεσης του προϋπολογισμού του οργανισμού.

3. Ως εκ των προτέρων επαλήθευση μιας ενέργειας νοείται το σύνολο των εκ των προτέρων ελέγχων που οργανώνονται από τον αρμόδιο διατάκτη με σκοπό την επαλήθευση των επιχειρησιακών και οικονομικών στοιχείων της ενέργειας. Για κάθε ενέργεια, οι υπάλληλοι που διενεργούν την επαλήθευση είναι διαφορετικοί από τους υπαλλήλους που κίνησαν τη διαδικασία.

4. Με τους εκ των προτέρων ελέγχους επαληθεύεται η συνεκτικότητα των δικαιολογητικών εγγράφων που έχουν ζητηθεί με κάθε άλλη διαθέσιμη πληροφορία.

Η συχνότητα και η ένταση των εκ των προτέρων ελέγχων καθορίζονται από τον αρμόδιο διατάκτη βάσει εκτιμήσεων σχετικών με τον κίνδυνο και τη σχέση κόστους-οφέλους. Σε περίπτωση αμφιβολίας, ο διατάκτης που είναι αρμόδιος για την επικύρωση της σχετικής πληρωμής ζητεί συμπληρωματικές πληροφορίες ή προβαίνει σε επιτόπιο έλεγχο, ώστε να αποκτήσει εύλογη βεβαιότητα, ως μέρος του εκ των προτέρων ελέγχου.

Σκοπός των εκ των προτέρων ελέγχων είναι να βεβαιωθεί ιδίως:

- α) η κανονικότητα της δαπάνης και του εσόδου και η συμμόρφωση τους προς τις εφαρμοστέες διατάξεις·
- β) ότι έχει τηρηθεί η αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης που ορίζεται στο άρθρο 11.

Για τους σκοπούς των ελέγχων, ο διατάκτης μπορεί να θεωρεί ότι ένα σύνολο παρόμοιων μεμονωμένων πράξεων που αφορούν τρέχουσες δαπάνες μισθοδοσίας, καταβολής συντάξεων, επιστροφής εξόδων αποστολής και ιατρικών εξόδων αποτελεί ενιαία ενέργεια.

Άρθρο 18

Εκ των υστέρων έλεγχοι

1. Ο διατάκτης μπορεί να καθιερώσει εκ των υστέρων ελέγχους προκειμένου να επαληθεύσει τις ενέργειες που έχουν ήδη εγκριθεί με βάση τους εκ των προτέρων ελέγχους. Οι εν λόγω έλεγχοι μπορούν να διοργανώνονται δειγματοληπτικά σε συνάρτηση με τους κινδύνους.

Οι εκ των υστέρων έλεγχοι μπορούν να διεξάγονται βάσει εγγράφων και, κατά περίπτωση, επιτόπου.

2. Οι εκ των υστέρων έλεγχοι διενεργούνται από υπαλλήλους άλλους από εκείνους οι οποίοι είναι αρμόδιοι για τους εκ των προτέρων ελέγχους. Οι αρμόδιοι υπάλληλοι για τους εκ των υστέρων ελέγχους δεν υπάγονται ιεραρχικά στους υπαλλήλους που είναι υπεύθυνοι για τους εκ των προτέρων ελέγχους.

Οι υπάλληλοι που είναι υπεύθυνοι για τον έλεγχο της διαχείρισης των οικονομικών πράξεων οφείλουν να διαθέτουν τα απαιτούμενα επαγγελματικά προσόντα.

Άρθρο 19

Ετήσια υποβολή εκθέσεων

Ο γενικός διευθυντής υποβάλλει ετήσια έκθεση στο διοικητικό συμβούλιο σχετικά με την εκτέλεση των καθηκόντων του. Για τον σκοπό αυτό, ο γενικός διευθυντής υποβάλλει τους ετήσιους λογαριασμούς του οργανισμού εντός των προθεσμιών του άρθρου 44.

Οι ετήσιοι λογαριασμοί του οργανισμού αποτελούνται από διάφορα τμήματα, και ιδίως από:

- α) την έκθεση πεπραγμένων, στην οποία περιγράφονται οι κύριες πτυχές του οικονομικού έτους·
- β) τα δημοσιονομικά δελτία·
- γ) την έκθεση εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

Οι οριστικοί λογαριασμοί συνοδεύονται από σημείωμα συντασσόμενο από τον υπόλογο, με το οποίο αυτός δηλώνει ότι οι οριστικοί λογαριασμοί έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τις εφαρμοστέες λογιστικές αρχές, κανόνες και μεθόδους.

Οι οριστικοί λογαριασμοί περιλαμβάνουν δημοσιονομικές και διαχειριστικές πληροφορίες, καθώς και τα αποτελέσματα των ελέγχων, δηλώνοντας ότι, εκτός εάν ορίζεται άλλως σε τυχόν επιφυλάξεις σχετικές με συγκεκριμένους τομείς εσόδων και δαπανών, ο γενικός διευθυντής έχει εύλογη βεβαιότητα ότι:

- α) τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην έκθεση παρέχουν πραγματική και πιστή εικόνα·
- β) οι πόροι που χορηγήθηκαν για τις δραστηριότητες που περιγράφονται στην έκθεση χρησιμοποιήθηκαν σύμφωνα με τον προβλεπόμενο σκοπό τους και με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης·
- γ) οι θεσπισθείσες διαδικασίες ελέγχου παρέχουν την απαραίτητη αξιοπιστία ως προς τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποκείμενων πράξεων. Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων αναφέρει τα αποτελέσματα των ενεργειών σε συνάρτηση με τους στόχους που έχουν τεθεί, τους συναφείς με τις ενέργειες κινδύνους, τη χρησιμοποίηση των παρεχόμενων πόρων και την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, περιλαμβάνοντας συνολική εκτίμηση του κόστους και του οφέλους των ελέγχων.

Άρθρο 20

Δημοσιονομικό δελτίο

1. Τα δημοσιονομικά δελτία παρουσιάζονται σε ευρώ και περιλαμβάνουν:
 - α) τον ισολογισμό και τον λογαριασμό κερδών και ζημιών, που εκφράζουν το σύνολο των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, τη χρηματοοικονομική κατάσταση και το οικονομικό αποτέλεσμα στις 31 Δεκεμβρίου του διαρρέυσαντος έτους· καταρτίζονται σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες που αναφέρονται στο άρθρο 39·
 - β) την κατάσταση ταμειακών ροών, που εμφανίζει τις εισπράξεις και τις εκταμιεύσεις του οικονομικού έτους και την τελική ταμειακή κατάσταση·
 - γ) την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, που παρουσιάζει επισκόπηση των κινήσεων κατά τη διάρκεια του έτους στα αποθεματικά και στα σωρευτικά αποτελέσματα.
2. Οι σημειώσεις στις δημοσιονομικά δελτία συμπληρώνουν και σχολιάζουν τα στοιχεία που παρουσιάζονται στα δελτία της παραγράφου 1 και παρέχουν όλες τις συμπληρωματικές πληροφορίες τις οποίες απαιτεί η διεθνώς αποδεκτή λογιστική πρακτική, εφόσον οι πληροφορίες αυτές είναι συναφείς προς τις δραστηριότητες του οργανισμού.

Άρθρο 21

Κατάσταση σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού

Η κατάσταση σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του οργανισμού περιλαμβάνει το γενικό προϋπολογισμό, τους προϋπολογισμούς που συνδέονται με ειδικές δραστηριότητες και τα πρόσθετα έσοδα, παρουσιάζεται δε σε ευρώ. Η κατάσταση εκτέλεσης του προϋπολογισμού ακολουθεί την ίδια διάρθρωση με τον προϋπολογισμό.

Περιλαμβάνει:

- α) κατάσταση που παρουσιάζει συγκεντρωτικά το σύνολο των ενεργειών του προϋπολογισμού του οικονομικού έτους ως προς τα έσοδα και τις δαπάνες·
- β) τις επεξηγηματικές σημειώσεις που συμπληρώνουν και σχολιάζουν τις πληροφορίες της κατάστασης.

Άρθρο 22

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

1. Εάν υπάλληλος συμμετέχων στη δημοσιονομική διαχείριση και στον έλεγχο των πράξεων θεωρήσει ότι μια απόφαση, την οποία οι ιεραρχικά ανώτεροι του τού επιβάλλουν να εκτελέσει ή να αποδεχθεί, είναι παράτυπη ή αντίθετη προς τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης ή την επαγγελματική δεοντολογία που υποχρεούται να τηρεί, ενημερώνει εγγράφως το γενικό διευθυντή ο οποίος επίσης απαντά εγγράφως. Εάν ο γενικός διευθυντής αδρανήσει ή επιβεβαιώσει την αρχική απόφαση ή εντολή, και ο υπάλληλος πιστεύει ότι η επιβεβαίωση αυτή δεν αποτελεί εύλογη απάντηση στον προβληματισμό του, ενημερώνει εγγράφως τον επικεφαλής του οργανισμού.

2. Σε περίπτωση παράνομης δραστηριότητας, απάτης ή δωροδοκίας που ενδέχεται να θίξει τα συμφέροντα του οργανισμού ή των μελών του, ο υπάλληλος ενημερώνει τις αρχές και τις υπηρεσίες που ορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία. Το σώμα των ελεγκτών καθώς και τυχόν εξωτερικοί ελεγκτές που διενεργούν δημοσιονομικούς ελέγχους του οργανισμού ενημερώνουν τον διατάκτη για κάθε υπόνοια παράνομης δραστηριότητας, απάτης ή δωροδοκίας που ενδέχεται να θίξει τα συμφέροντα του οργανισμού ή των μελών του.

Άρθρο 23

Υπόλογος

1. Το διοικητικό συμβούλιο διορίζει υπόλογο, ο οποίος υπάγεται στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης του οργανισμού, είναι απολύτως ανεξάρτητος κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του εντός του οργανισμού και επέχει ευθύνη έναντι του διοικητικού συμβουλίου. Ο υπόλογος ευθύνεται, στο πλαίσιο του οργανισμού, για τα εξής:

- α) ορθή εκτέλεση των πληρωμών, είσπραξη των εσόδων και των βεβαιωμένων απαιτήσεων·
- β) τήρηση, προετοιμασία και παρουσίαση των λογαριασμών σύμφωνα με το κεφάλαιο 6 του παρόντος τίτλου και με τα άρθρα 19, 20 και 21·
- γ) εφαρμογή, σύμφωνα με το κεφάλαιο 6 του παρόντος τίτλου, των λογιστικών κανόνων και του λογιστικού σχεδίου·
- δ) επικύρωση των συστημάτων που θεσπίζονται από το διατάκτη για την παροχή ή την αιτιολόγηση λογιστικών πληροφοριών· ο υπόλογος έχει την εξουσία να επαληθεύει την τήρηση των κριτηρίων επικύρωσης ανά πάσα στιγμή·
- ε) διαχείριση του ταμείου.

2. Ο υπόλογος λαμβάνει από τον διατάκτη όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την κατάρτιση λογαριασμών οι οποίοι παρέχουν πραγματική και πιστή απεικόνιση της οικονομικής κατάστασης του οργανισμού και της εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Ο διατάκτης εγγυάται την αξιοπιστία αυτών των πληροφοριών.

3. Πριν εγκριθούν οι λογαριασμοί από τον γενικό διευθυντή, ο υπόλογος τους υπογράφει, πιστοποιώντας κατά τον τρόπο αυτό ότι μπορεί να έχει την εύλογη βεβαιότητα ότι οι λογαριασμοί αποδίδουν πραγματική και πιστή εικόνα της δημοσιονομικής κατάστασης του οργανισμού.

Για τον σκοπό του πρώτου εδαφίου, ο υπόλογος επαληθεύει ότι οι λογαριασμοί έχουν καταρτισθεί σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες του άρθρου 39 και ότι όλα τα έσοδα και οι δαπάνες έχουν εγγραφεί στους λογαριασμούς αυτούς.

Ο διατάκτης ή οι εντολοδόχοι του διατηρούν πλήρως την ευθύνη για την ορθή χρησιμοποίηση των πόρων που διαχειρίζονται, για τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών που πραγματοποιούνται υπό τον έλεγχό τους καθώς και για την πληρότητα και την ακρίβεια των πληροφοριών που διαβιβάζονται στον υπόλογο.

Ο υπόλογος έχει την εξουσία να ελέγχει τις λαμβανόμενες πληροφορίες καθώς και να πραγματοποιεί τυχόν περαιτέρω ελέγχους που κρίνει αναγκαίους πριν από την υπογραφή των λογαριασμών.

Εάν απαιτείται, διατυπώνει επιφυλάξεις και εξηγεί επακριβώς τη φύση και την έκταση των επιφυλάξεων αυτών.

Με την επιφύλαξη της παραγράφου 4, ο υπόλογος είναι ο μόνος εξουσιοδοτημένος να διαχειρίζεται μετρητά και ισοδύναμα μετρητών. Ο υπόλογος είναι υπεύθυνος για τη φύλαξή τους.

4. Ο υπόλογος μπορεί, κατά την άσκηση των καθηκόντων του, να μεταβιβάσει ορισμένα καθήκοντα σε μέλη του προσωπικού που υπάγονται στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης του οργανισμού, εφόσον αυτό είναι απαραίτητο για την άσκηση των καθηκόντων του σύμφωνα με τους δημοσιονομικούς κανόνες του οργανισμού.

5. Με την επιφύλαξη ενδεχόμενων πειθαρχικών μέτρων, ο υπόλογος μπορεί ανά πάσα στιγμή να ανακληθεί από τα καθήκοντά του, προσωρινά ή οριστικά, από το διοικητικό συμβούλιο. Στην εν λόγω περίπτωση, το διοικητικό συμβούλιο διορίζει προσωρινό υπόλογο.

Άρθρο 24

Ευθύνη των δημοσιονομικών παραγόντων

1. Τα άρθρα 16 έως 26 δεν προδικάζουν την ποινική ευθύνη που είναι δυνατόν να υπέχουν οι δημοσιονομικοί παράγοντες, σύμφωνα με τις διατάξεις της οικείας εθνικής νομοθεσίας και με τις ισχύουσες διατάξεις περί προστασίας των οικονομικών συμφερόντων του οργανισμού και καταπολέμησης του χρηματισμού των υπαλλήλων της Ένωσης ή των κρατών μελών.
2. Κάθε διατάκτης και υπόλογος υπέχει πειθαρχική ευθύνη καθώς και ευθύνη προς χρηματική αποζημίωση υπό τους όρους που προβλέπονται στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης του οργανισμού. Σε περίπτωση παράνομης δραστηριότητας, απάτης ή δωροδοκίας που ενδέχεται να θίξει τα συμφέροντα του οργανισμού ή των μελών του, επιλαμβάνονται του θέματος οι αρχές και υπηρεσίες που ορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία, και ειδικότερα η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF).
3. Κάθε υπάλληλος μπορεί να υποχρεωθεί να αποκαταστήσει, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, τη ζημία που υπέστη ο οργανισμός λόγω προσωπικών του σοβαρών παραπτώματων τα οποία διέπραξε κατά την άσκηση ή επ' ευκαιρία της άσκησης των καθηκόντων του. Η σχετική αιτιολογημένη απόφαση λαμβάνεται από την αρμόδια για τους διορισμούς αρχή, αφού ολοκληρωθούν οι διατυπώσεις που προβλέπονται για τα πειθαρχικά ζητήματα στην ισχύουσα νομοθεσία.
4. Όσον αφορά την ευθύνη των διατακτών, εφαρμόζονται οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 73 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

Άρθρο 25

Σύγκρουση συμφερόντων

1. Απαγορεύεται σε κάθε δημοσιονομικό παράγοντα, κατά την έννοια του κεφαλαίου 2 του τίτλου III, και σε κάθε άλλο πρόσωπο που συμμετέχει στην εκτέλεση και τη διαχείριση του προϋπολογισμού, μεταξύ άλλων στις σχετικές προπαρασκευαστικές πράξεις και στον λογιστικό ή άλλο έλεγχο, να προβαίνουν σε οποιαδήποτε ενέργεια που θα μπορούσε να δημιουργήσει σύγκρουση των συμφερόντων του με τα συμφέροντα του οργανισμού.

Εάν υπάρχει τέτοιος κίνδυνος, το εν λόγω πρόσωπο απέχει από τις σχετικές ενέργειες και αναφέρει το γεγονός στον γενικό διευθυντή, ο οποίος επιβεβαιώνει εγγράφως κατά πόσον υφίσταται σύγκρουση συμφερόντων. Το εν λόγω πρόσωπο ενημερώνει επίσης τον ιεραρχικά ανώτερό του. Εάν ο παράγοντας είναι ο γενικός διευθυντής, τότε πρέπει να αναφέρει το ζήτημα στον επικεφαλής του οργανισμού.

Όταν διαπιστωθεί σύγκρουση συμφερόντων, το εμπλεκόμενο πρόσωπο παύει να ασκεί κάθε δραστηριότητα σχετική με το συγκεκριμένο θέμα. Ο γενικός διευθυντής, ή ο επικεφαλής του οργανισμού στην περίπτωση που η σύγκρουση συμφερόντων αφορά τον γενικό διευθυντή, προβαίνει σε περαιτέρω κατάλληλες ενέργειες.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, σύγκρουση συμφερόντων υφίσταται όταν η αμερόληπτη και αντικειμενική άσκηση των καθηκόντων δημοσιονομικού παράγοντα ή άλλου προσώπου, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1, υπονομεύεται από οικογενειακούς ή συναισθηματικούς λόγους ή από πολιτικούς ή εθνικούς δεσμούς, από οικονομικό συμφέρον ή από οποιαδήποτε σύμπτωση συμφερόντων με τον δικαιούχο.

Άρθρο 26

Διαχωρισμός καθηκόντων

Τα καθήκοντα του διατάκτη και του υπολόγου είναι διαχωρισμένα και ασυμβίβαστα μεταξύ τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Εσωτερικός έλεγχος

Άρθρο 27

Διορισμός, αρμοδιότητες και καθήκοντα του εσωτερικού ελεγκτή

1. Ο οργανισμός έχει λειτουργία εσωτερικού ελέγχου ο οποίος διενεργείται σύμφωνα με τα σχετικά διεθνή πρότυπα.
2. Ο εσωτερικός ελεγκτής δεν μπορεί να είναι ούτε διατάκτης ούτε ο υπόλογος.
3. Οι εσωτερικοί ελεγκτές συμβουλεύουν τον οργανισμό ως προς την αντιμετώπιση των κινδύνων διατυπώνοντας ανεξάρτητες γνώμες σχετικά με την ποιότητα των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου και εκδίδοντας συστάσεις για τη βελτίωση των όρων εκτέλεσης των πράξεων και για την προώθηση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Ο εσωτερικός ελεγκτής είναι ιδίως επιφορτισμένος:

- a) με την εκτίμηση της καταλληλότητας και της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών συστημάτων διαχείρισης, καθώς και της απόδοσης των υπηρεσιών κατά την υλοποίηση της εκάστοτε πολιτικής, των προγραμμάτων και των ενεργειών σε σχέση με τους αντίστοιχους κινδύνους τους·
- β) με την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των συστημάτων εσωτερικού και λογιστικού ελέγχου που εφαρμόζονται σε κάθε πράξη εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

4. Ο εσωτερικός ελεγκτής ασκεί τα καθήκοντά του ως προς όλες τις δραστηριότητες και τις υπηρεσίες του οργανισμού. Διαθέτει πλήρη και απεριόριστη πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την άσκηση των καθηκόντων του. Ο εσωτερικός ελεγκτής λαμβάνει υπόψη του την ετήσια έκθεση του γενικού διευθυντή και κάθε άλλο διαθέσιμο πληροφοριακό στοιχείο.

5. Ο εσωτερικός ελεγκτής καταρτίζει ετήσιο σχέδιο ελέγχων και το υποβάλλει στον γενικό διευθυντή.

6. Ο εσωτερικός ελεγκτής λαμβάνει γνώση της ετήσιας εκθέσεως του διατάκτη δυνάμει του άρθρου 19 καθώς και των λοιπών διαθέσιμων ενημερωτικών στοιχείων.

7. Ο εσωτερικός ελεγκτής υποβάλλει στον γενικό διευθυντή έκθεση σχετικά με τις διαπιστώσεις και τις συστάσεις του.

Ο εσωτερικός ελεγκτής υποβάλλει επίσης έκθεση σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- εάν δεν έχουν ληφθεί υπόψη κρίσιμοι κίνδυνοι και συστάσεις,
- εάν υπάρχουν σημαντικές καθυστερήσεις στην εκτέλεση των συστάσεων που διατυπώθηκαν κατά τα προηγούμενα έτη.

Ο γενικός διευθυντής διασφαλίζει την τακτική παρακολούθηση της εκτέλεσης των συστάσεων λογιστικού ελέγχου.

Κάθε έτος, ο γενικός διευθυντής αποστέλλει έκθεση στο διοικητικό συμβούλιο η οποία περιέχει σύνοψη του αριθμού και του είδους των εσωτερικών λογιστικών ελέγχων που έχουν διεξαχθεί, των διατυπωθεισών συστάσεων και της συνέχειας που δόθηκε στις συστάσεις αυτές. Το διοικητικό συμβούλιο εξετάζει τις πληροφορίες και κατά πόσον οι συστάσεις έχουν εκτελεστεί πλήρως και εγκαίρως.

8. Ο οργανισμός καθιστά διαθέσιμα τα στοιχεία επικοινωνίας του εσωτερικού ελεγκτή σε κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εμπλέκεται σε πράξεις δαπανών, για τους σκοπούς της εμπιστευτικής επικοινωνίας με τον εσωτερικό ελεγκτή.

9. Οι εκθέσεις και τα πορίσματα του εσωτερικού ελεγκτή είναι προσβάσιμα στο κοινό μόνο μετά την επικύρωση από τον εσωτερικό ελεγκτή των μέτρων που λαμβάνονται για την εφαρμογή τους.

Άρθρο 28

Ανεξαρτησία του εσωτερικού ελεγκτή

Η ανεξαρτησία του εσωτερικού ελεγκτή, η ευθύνη του εσωτερικού ελεγκτή για ενέργειες κατά την άσκηση των καθηκόντων του και το δικαίωμα του εσωτερικού ελεγκτή να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 100 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Πράξεις εσόδων και δαπανών

Άρθρο 29

Πραγματοποίηση των εσόδων

1. Η πραγματοποίηση των εσόδων περιλαμβάνει τη σύνταξη των προβλέψεων απαιτήσεων, τη βεβαίωση των δικαιωμάτων εισπραξής και την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών. Εφόσον συντρέχει περίπτωση, περιλαμβάνει και την παραίτηση από απαιτήσεις ήδη βεβαιωθείσες.

2. Τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά ανακτώνται.

Αν κατά την καταληκτική ημερομηνία που προβλέπεται στο χρεωστικό σημείωμα δεν έγινε πράγματι η εισπραξη, ο υπόλογος ενημερώνει σχετικά τον διατάκτη και κινεί αμέσως τη διαδικασία ανάκτησης με κάθε νόμιμο μέσο, συμπεριλαμβανομένης, εφόσον συντρέχει περίπτωση, της εισπραξής με συμψηφισμό και, αν αυτός δεν είναι δυνατός, με αναγκαστική εκτέλεση.

Όταν ο διατάκτης προτιμάει να παραιτηθεί εν όλω ή εν μέρει από την εισπραξη βεβαιωθείσας απαίτησης, βεβαιώνεται ότι η παραίτηση είναι κανονική και σύμφωνη με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και της αναλογικότητας. Η απόφαση παραίτησης πρέπει να είναι αιτιολογημένη. Η απόφαση παραίτησης αναφέρει τις προσπάθειες που κατεβλήθησαν για την εισπραξη και τα νομικά και πραγματικά στοιχεία στα οποία βασίζεται.

Ο υπόλογος τηρεί κατάσταση των ποσών που πρέπει να εισπραχθούν. Οι απαιτήσεις του οργανισμού ομαδοποιούνται στην κατάσταση βάσει της ημερομηνίας έκδοσης του σχετικού εντάλματος εισπραξής. Ο υπόλογος αναφέρει επίσης τις αποφάσεις παραίτησης ή μερικής παραίτησης από την εισπραξη των βεβαιωθέντων ποσών. Η κατάσταση αυτή προσαρτάται στους ετήσιους λογαριασμούς του οργανισμού.

3. Κάθε οφειλή μη εξοφλούμενη μέχρι την καταληκτική ημερομηνία που καθορίζεται στο χρεωστικό σημείωμα παράγει τόκους σύμφωνα με το άρθρο 83 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1268/2012 της Επιτροπής⁽¹⁾.

4. Οι απαιτήσεις του οργανισμού έναντι τρίτων καθώς και οι απαιτήσεις τρίτων έναντι του οργανισμού υπόκεινται σε πενταετή παραγραφή.

⁽¹⁾ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1268/2012 της Επιτροπής, της 29ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους κανόνες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L 362 της 31.12.2012, σ. 1).

Άρθρο 30

Συνεισφορά των κρατών μελών στον γενικό προϋπολογισμό του οργανισμού

1. Ο καθορισμός συνεισφορών όταν εφαρμόζεται η κλειδα ΑΕΕ γίνεται ως εξής:
 - α) όταν εφαρμόζεται η κλειδα του ΑΕΕ, η κατανομή των συνεισφορών μεταξύ των κρατών μελών από τα οποία απαιτείται συνεισφορά καθορίζεται σύμφωνα με την κλειδα ακαθάριστου εθνικού προϊόντος που προβλέπεται στο άρθρο 41 παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και σύμφωνα με την απόφαση 2007/436/EK, Ευρατόμ του Συμβουλίου ⁽¹⁾ ή σύμφωνα με οποιαδήποτε άλλη απόφαση η οποία ενδεχομένως την αντικαθιστά·
 - β) για τον υπολογισμό κάθε συνεισφοράς χρησιμοποιούνται τα δεδομένα της στήλης «Ιδιοί πόροι ΑΕΕ» του πίνακα «Ανακεφαλαίωση της χρηματοδότησης του γενικού προϋπολογισμού ανά κατηγορία ιδίων πόρων και ανά κράτος μέλος» που επισυνάπτεται στον πλέον πρόσφατο προϋπολογισμό της Ένωσης. Η συνεισφορά κάθε κράτους μέλους το οποίο απαιτείται να καταβάλλει συνεισφορά είναι ανάλογη προς το μερίδιο του ΑΕΕ του εν λόγω κράτους μέλους στο συνολικό ΑΕΕ των κρατών μελών τα οποία οφείλουν να καταβάλλουν συνεισφορά.
2. Το χρονοδιάγραμμα καταβολής των συνεισφορών είναι το ακόλουθο:
 - α) οι συνεισφορές που προορίζονται για τη χρηματοδότηση του γενικού προϋπολογισμού του οργανισμού καταβάλλονται από τα συμμετέχοντα κράτη μέλη σε τρεις ίσες δόσεις, έως τις 15 Μαρτίου, τις 15 Ιουνίου και τις 15 Οκτωβρίου του οικείου οικονομικού έτους. Ο οργανισμός αποστέλλει επιστολές πρόσκλησεων για συνεισφορές στα συμμετέχοντα κράτη μέλη τουλάχιστον 60 ημέρες πριν από τις ημερομηνίες καταβολής των δόσεων·
 - β) όταν εγκρίνεται διορθωτικός προϋπολογισμός, οι αναγκαίες συνεισφορές καταβάλλονται από τα συμμετέχοντα κράτη μέλη εντός 60 ημερών από την αποστολή της πρόσκλησης για τις συνεισφορές·
 - γ) κάθε κράτος μέλος καταβάλλει τα τραπεζικά τέλη που σχετίζονται με την καταβολή των συνεισφορών του·
 - δ) αν ο ετήσιος προϋπολογισμός δεν εγκριθεί μέχρι τις 30 Νοεμβρίου, ο οργανισμός, κατόπιν αιτήσεως κράτους μέλους, μπορεί να εκδώσει χωριστή πρόσκληση για καταβολή συνεισφοράς για το εν λόγω κράτος μέλος, το οποίο οφείλει να την καταβάλει εντός 60 ημερών από την αποστολή της πρόσκλησης για τις συνεισφορές.

Όταν η πληρωμή γίνει εντός της προθεσμίας και παραληφθεί από τον οργανισμό το πολύ εντός 10 ημερών καθ' υπέρβαση της προθεσμίας, δεν καταβάλλονται στον οργανισμό οι τόκοι που προβλέπονται στο άρθρο 29 παράγραφος 3. Όταν η καταβολή καθυστερεί πάνω από δέκα ημέρες, η εισφορά βαρύνεται με τόκους υπερημερίας για όλη την περίοδο καθυστέρησης.

Άρθρο 31

Εκτέλεση δαπανών

1. Για την εκτέλεση των δαπανών, ο διατάκτης προβαίνει σε δημοσιονομικές δεσμεύσεις και σε νομικές δεσμεύσεις, στην εκκαθάριση των δαπανών και στην έκδοση των ενταλμάτων πληρωμής, καθώς και στις προκαταρκτικές πράξεις που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των πιστώσεων.
2. Η δημοσιονομική δέσμευση έγκειται στην πράξη κράτησης των πιστώσεων που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση μεταγενέστερων πληρωμών προς εκπλήρωση νομικών δεσμεύσεων. Νομική δέσμευση είναι η πράξη με την οποία ο διατάκτης δημιουργεί ή διαπιστώνει υποχρέωση από την οποία προκύπτει επιβάρυνση. Οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις και οι νομικές δεσμεύσεις εγκρίνονται από τον ίδιο διατάκτη, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις.

Οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις κατατάσσονται σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες:

- α) ατομική: η δημοσιονομική δέσμευση είναι ατομική εφόσον ο δικαιούχος και το ποσό της δαπάνης έχουν προσδιορισθεί·

⁽¹⁾ Απόφαση 2007/436/EK, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 7ης Ιουνίου 2007, για το σύστημα των ιδίων πόρων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (EE L 163 της 23.6.2007, σ. 17).

- β) συνολική: η δημοσιονομική δέσμευση είναι συνολική εφόσον τουλάχιστον ένα από τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για τον καθορισμό της ατομικής δέσμευσης δεν έχει προσδιορισθεί·
- γ) προσωρινή: η δημοσιονομική δέσμευση είναι προσωρινή όταν προορίζεται να καλύψει τις τρέχουσες δαπάνες διοικητικής φύσης και είτε το ποσό είτε οι τελικοί αποδέκτες δεν έχουν προσδιορισθεί οριστικά.

Οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις για την ανάληψη ενεργειών των οποίων η υλοποίηση εκτείνεται σε περισσότερα του ενός οικονομικά έτη μπορούν να κατανέμονται σε περισσότερα οικονομικά έτη με ετήσιες δόσεις, μόνον όταν αυτό προβλέπεται από τη βασική πράξη ή όταν αφορούν διοικητικές δαπάνες.

3. Κάθε δαπάνη αποτελεί το αντικείμενο ανάληψης, εκκαθάρισης, εντολής πληρωμής και πληρωμής.

Εκκαθάριση μιας δαπάνης είναι η πράξη με την οποία ο διατάκτης:

- α) επαληθεύει την ύπαρξη των δικαιωμάτων είσπραξης του πιστωτή·
- β) προσδιορίζει ή επαληθεύει την ύπαρξη και το ποσό της απαίτησης·
- γ) επαληθεύει τους όρους υπό τους οποίους η πληρωμή καθίσταται απαιτητή.

Εντολή πληρωμής των δαπανών είναι η πράξη με την οποία ο διατάκτης, αφού βεβαιωθεί για τη διαθεσιμότητα των πιστώσεων, παραγγέλλει στον υπόλογο να πληρώσει το ποσό της δαπάνης την οποία έχει εκκαθαρίσει.

4. Για κάθε μέτρο που είναι δυνατόν να προκαλέσει δαπάνη εις βάρος του προϋπολογισμού του οργανισμού, ο διατάκτης προβαίνει σε δημοσιονομική δέσμευση πριν αναλάβει νομική δέσμευση έναντι τρίτων.

5. Κατά το πρώτο έτος του τριετούς πλαισίου προγραμματισμού του οργανισμού παρέχεται η έγκριση από το διοικητικό συμβούλιο για τις επιχειρησιακές δαπάνες του οργανισμού σχετικά τις καλυπτόμενες δραστηριότητες, υπό την προϋπόθεση ότι τα στοιχεία που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο προσδιορίζονται σαφώς.

Το πλαίσιο προγραμματισμού περιλαμβάνει λεπτομερείς στόχους και αναμενόμενα αποτελέσματα. Επίσης, περιλαμβάνει περιγραφή της ή των ενεργειών που θα χρηματοδοτηθούν, αναφέρεται δε το ποσό που διατίθεται για κάθε ενέργεια.

Οιαδήποτε ουσιαστική τροποποίηση στο πρώτο έτος του τριετούς πλαισίου προγραμματισμού του οργανισμού εγκρίνεται με την ίδια διαδικασία που εφαρμόζεται για το αρχικό τριετές πλαίσιο προγραμματισμού του.

Το διοικητικό συμβούλιο δύναται να μεταβιβάζει στον διατάκτη του οργανισμού την εξουσία να επιφέρει μη ουσιαστικές τροποποιήσεις στο τριετές πλαίσιο προγραμματισμού του.

Άρθρο 32

Προθεσμίες

Η πληρωμή των δαπανών πρέπει να εκτελείται εντός των προθεσμιών που ορίζονται στο άρθρο 92 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 και στο άρθρο 111 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1268/2012.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Εκτέλεση του προϋπολογισμού

Άρθρο 33

Δημόσιες συμβάσεις

1. Όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, ο τίτλος V του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 και ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1268/2012 εφαρμόζονται με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου.

2. Για τις συμβάσεις αξίας μεταξύ 60 000 EUR και των ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 118 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, μπορεί να χρησιμοποιηθεί η διαδικασία που ορίζεται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1268/2012 για τις συμβάσεις χαμηλής αξίας που δεν υπερβαίνει τις 60 000 ευρώ.

3. Ο οργανισμός μπορεί, χωρίς να προσφύγει σε διαδικασία ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, να συνάψει σύμβαση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τις διοργανικές υπηρεσίες, το Μεταφραστικό Κέντρο των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που δημιουργήθηκε βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2965/94 του Συμβουλίου (1), και με άλλους οργανισμούς της Ένωσης για την προμήθεια αγαθών, την παροχή υπηρεσιών ή την εκτέλεση εργασιών που παρέχουν οι τελευταίοι.

Άρθρο 34

Συμβάσεις από κοινού

1. Ο οργανισμός μπορεί να συμμετέχει, κατόπιν αιτήσώς του, με την ιδιότητα της αναθέτουσας αρχής, στην ανάθεση συμβάσεων της Επιτροπής ή διοργανικών συμβάσεων καθώς και συμβάσεων άλλων οργανισμών και οργάνων της Ένωσης.

2. Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων συνεργασίας με τα κράτη μέλη, όπως αυτές που προβλέπονται στο κεφάλαιο IV της απόφασης (ΚΕΠΠΑ) 2015/1835, ο οργανισμός μπορεί να χρησιμοποιήσει τις από κοινού διεξαγόμενες διαδικασίες σύναψης σύμβασης.

3. Σε περίπτωση διαδικασίας σύναψης σύμβασης διεξαγόμενης από κοινού μεταξύ του οργανισμού και της αναθέτουσας αρχής ενός ή περισσότερων κρατών μελών, ισχύουν οι διαδικαστικοί κανόνες που εφαρμόζονται από τον οργανισμό.

Σε περίπτωση όπου το μερίδιο που αντιστοιχεί στην αναθέτουσα αρχή ή το οποίο διαχειρίζεται η αναθέτουσα αρχή ενός ή περισσότερων κρατών μελών ισούται ή υπερβαίνει το 50 % της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, ή σε άλλες δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, ισχύουν οι διαδικαστικοί κανόνες της οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (2), της οδηγίας 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (3), ή οιασδήποτε άλλης νομικής πράξης της ΕΕ εφαρμοστέας ενδεχομένως σε συνάρτηση με το συγκεκριμένο αντικείμενο.

4. Ο οργανισμός μπορεί να χρησιμοποιεί τις από κοινού διεξαγόμενες διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων με τις αναθέτουσες αρχές του κράτους μέλους υποδοχής για την κάλυψη των διοικητικών του αναγκών. Στη περίπτωση αυτή, εφαρμόζεται κατ' αναλογία το άρθρο 133 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1268/2012.

Άρθρο 35

Εμπειρογνώμονες

Για την επιλογή των εμπειρογνώμων, ο οργανισμός μπορεί να εφαρμόζει τις διατάξεις του άρθρου 287 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1268/2012, με την επιφύλαξη τυχόν ειδικής διαδικασίας που προβλέπεται στη βασική πράξη του προγράμματος, η εφαρμογή της οποίας έχει ανατεθεί στον οργανισμό. Οι εμπειρογνώμονες αυτοί αμείβονται βάσει προκαθορισμένων ποσών και επιλέγονται βάσει της επαγγελματικής τους ικανότητας.

Οι εξωτερικοί εμπειρογνώμονες επιλέγονται βάσει των δεξιοτήτων, της εμπειρίας και των γνώσεων που απαιτούνται προς εκτέλεση των καθηκόντων που τους έχουν ανατεθεί και σύμφωνα με τις αρχές της αμεροληψίας, της ίσης μεταχείρισης και της αποφυγής σύγκρουσης συμφερόντων.

(1) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2965/94 του Συμβουλίου της 28ης Νοεμβρίου 1994 για τη δημιουργία Μεταφραστικού Κέντρου των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 314 της 7.12.1994, σ. 1).

(2) Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάρτιση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 65).

(3) Οδηγία 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης ορισμένων συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που συνάπτονται από αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και την τροποποίηση των οδηγιών 2004/17/ΕΚ και 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 216 της 20.8.2009, σ. 76).

Άρθρο 36**Επιδότησεις**

Όσον αφορά τις επιδοτήσεις, ισχύουν ο τίτλος VI του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 και ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1268/2012 με την επιφύλαξη τυχόν ειδικών διατάξεων της ιδρυτικής πράξης.

Άρθρο 37**Έπαθλα**

1. Όσον αφορά τα έπαθλα, ισχύουν ο τίτλος VII του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 και ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1268/2012 με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.
2. Οι διαγωνισμοί για έπαθλα μοναδιαίας αξίας ίσης ή ανώτερης των 10 000 EUR μπορούν να δημοσιευθούν μόνο αν προβλέπονται στο πλαίσιο προγραμματισμού του οργανισμού.

Άρθρο 38**Επισήμανση των μέσων προσφυγής**

1. Εάν μια διαδικαστική πράξη ενός διατάκτη επιδρά δυσμενώς στα δικαιώματα ενός υποψηφίου ή προσφέροντος, δικαιούχου ή αναδόχου, περιέχει επισήμανση των διαθέσιμων μέσων διοικητικής και/ή δικαστικής προσφυγής για την αμφισβήτηση της πράξης αυτής.
2. Ειδικότερα, αναφέρονται η φύση της προσφυγής, το όργανο ή τα όργανα ενώπιον των οποίων μπορεί να ασκηθεί, καθώς και οι προθεσμίες για την άσκησή της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6**Λογιστική****Άρθρο 39****Κανόνες που διέπουν τους λογαριασμούς**

Ο οργανισμός δημιουργεί ένα λογιστικό σύστημα που να παρέχει εγκαίρως ακριβή, πλήρη και αξιόπιστα στοιχεία.

Ο υπόλογος του οργανισμού εγκρίνει κανόνες με βάση τα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα. Ο υπόλογος μπορεί να παρεκκλίνει από τα εν λόγω πρότυπα εφόσον κρίνει ότι αυτό είναι αναγκαίο για να παρέχεται η πραγματική και πιστή εικόνα του ενεργητικού και του παθητικού, των επιβαρύνσεων, των εσόδων και των ταμειακών ροών. Όταν ένας υπόλογος παρεκκλίνει ουσιωδώς από τα εν λόγω πρότυπα, το γεγονός αυτό αναφέρεται και αιτιολογείται στις σημειώσεις των δημοσιονομικών δελτίων.

Άρθρο 40**Λογιστικές αρχές**

Τα δημοσιονομικά δελτία παρουσιάζουν στοιχεία, περιλαμβανομένων στοιχείων για τις λογιστικές πολιτικές, κατά τρόπο που να παρέχουν ουσιώδη, αξιόπιστη, συγκρίσιμη και κατανοητή πληροφόρηση. Τα δημοσιονομικά δελτία καταρτίζονται σύμφωνα με το άρθρο 39.

Άρθρο 41

Λογιστικό σύστημα

1. Το λογιστικό σύστημα αποτελείται από τη γενική λογιστική και τη λογιστική του προϋπολογισμού. Αυτές οι δύο μορφές λογιστικής τηρούνται ανά ημερολογιακό έτος σε ευρώ.
2. Η γενική λογιστική καταγράφει, με χρονολογική σειρά και σύμφωνα με τη διπλογραφική μέθοδο, τα γεγονότα και τις πράξεις που επηρεάζουν την οικονομική, δημοσιονομική και περιουσιακή κατάσταση του οργανισμού.
3. Η λογιστική του προϋπολογισμού παρέχει λεπτομερή καταγραφή της εκτέλεσης του προϋπολογισμού του οργανισμού. Καταγράφει όλες τις πράξεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού ως προς τα έσοδα και τις δαπάνες.

Άρθρο 42

Βιβλία απογραφής

Ο οργανισμός τηρεί, κατά ποσότητα και κατ' αξία, βιβλία απογραφής όλων των ενσώματων, άυλων και χρηματοοικονομικών παγίων στοιχείων που αποτελούν την περιουσία του. Ο οργανισμός επαληθεύει τη συμφωνία μεταξύ των εγγραφών των βιβλίων απογραφής και της πραγματικότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

Εξωτερικοί έλεγχοι και καταπολέμηση της απάτης

Άρθρο 43

Εξωτερικός έλεγχος

1. Το διοικητικό συμβούλιο διορίζει το σώμα των ελεγκτών για τη διενέργεια του εξωτερικού λογιστικού ελέγχου του προϋπολογισμού διοικητικής λειτουργίας και του επιχειρησιακού προϋπολογισμού, των χρηματοοικονομικών λογαριασμών και των δημοσιονομικών δελτίων του οργανισμού. Ο έλεγχος διενεργείται σύμφωνα με τα διεθνώς αποδεκτά πρότυπα ελέγχου και με την επιφύλαξη έγκρισης από το διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με επιπλέον όρους αναφοράς.

Τουλάχιστον ανά τριετία το σώμα των ελεγκτών παρέχει ανεξάρτητη διαβεβαίωση και γνωστοποίηση προς το διοικητικό συμβούλιο ότι οι δραστηριότητες του οργανισμού πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Για την εκπλήρωση του καθήκοντος αυτού, το σώμα των ελεγκτών δύναται να καταφύγει σε περιοδικό πρόσθετο προσωπικό, σε συμφωνία με το διοικητικό συμβούλιο.

2. Το σώμα των ελεγκτών αποτελείται από τουλάχιστον τρεις ελεγκτές προερχόμενους από διαφορετικά συμμετέχοντα κράτη μέλη και επικουρούμενους από προσωπικό που διορίζεται από το σώμα των ελεγκτών. Το εν λόγω μέλος του προσωπικού μπορεί να παραμένει καθ' όλο το χρόνο το μέλος του σώματος των ελεγκτών που τον πρότεινε παραμένει εν ενεργεία.

3. Τα μέλη του σώματος των ελεγκτών διορίζονται για διάστημα τριών διαδοχικών ελέγχων. Πρέπει να διασφαλίζεται η δίκαιη εκ περιτροπής εναλλαγή των συμμετεχόντων κρατών μελών που επιθυμούν να αποστειλουν ελεγκτές.

4. Το διοικητικό συμβούλιο διορίζει το σώμα των ελεγκτών επιλέγοντας μεταξύ των υποψηφίων που προτείνουν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη. Οι υποψήφιοι πρέπει να είναι κατά προτίμηση μέλη του ανώτατου εθνικού οργανισμού λογιστικών ελέγχων του συμμετέχοντος κράτους μέλους και να παρέχουν επαρκή εγγύα ασφαλείας και ανεξαρτησίας. Πρέπει να είναι έτοιμοι να αναλάβουν καθήκοντα για λογαριασμό του οργανισμού ανάλογα με τις ανάγκες. Κατά την άσκηση των καθηκόντων αυτών:

- a) τα μέλη του σώματος των ελεγκτών και το προσωπικό που τα επικουρεί εξακολουθούν να πληρώνονται από τον φορέα λογιστικού ελέγχου από τον οποίον προέρχονται, ενώ εισπράττουν μόνον τα έξοδα αποστολής τους από τον οργανισμό με τους ίδιους όρους που προβλέπονται στους κανόνες που ισχύουν για τον οργανισμό.

- β) δεν ζητούν ούτε δέχονται οδηγίες από κανέναν εκτός από το διοικητικό συμβούλιο· στο πλαίσιο της εντολής του για λογιστικό έλεγχο, το σώμα των ελεγκτών και τα μέλη του είναι απολύτως ανεξάρτητα και ευθύνονται μόνον για τη διενέργεια του εξωτερικού λογιστικού ελέγχου·
- γ) δίνουν αναφορά για την αποστολή τους μόνο στο διοικητικό συμβούλιο·
- δ) εξακριβώνουν εάν τα έσοδα και οι δαπάνες που διαχειρίζεται ο οργανισμός έχουν εκτελεσθεί σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις αρχές της ορθής οικονομικής διαχείρισης.
5. Το σώμα των ελεγκτών εκλέγει κάθε χρόνο τον πρόεδρό του για το επόμενο οικονομικό έτος. Θεσπίζει τους κανόνες που ισχύουν για τους λογιστικούς ελέγχους που διενεργούν τα μέλη του σύμφωνα με τα πλέον αυστηρά διεθνή πρότυπα περί λογιστικών ελέγχων. Το σώμα των ελεγκτών εγκρίνει τις εκθέσεις λογιστικού ελέγχου που συντάσσουν τα μέλη του πριν αυτές διαβιβασθούν στον γενικό διευθυντή και στο διοικητικό συμβούλιο.
6. Οι ελεγκτές μεριμνούν για την τήρηση της εμπιστευτικότητας των πληροφοριών και για την προστασία των δεδομένων που περιέρχονται εις γνώση τους κατά τη διάρκεια του λογιστικού ελέγχου, σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν για τις εν λόγω πληροφορίες και δεδομένα.
7. Οι ελεγκτές έχουν πρόσβαση αμελλητί και χωρίς προειδοποίηση στα έγγραφα και στο περιεχόμενο οιαδήποτε υποθέματος πληροφοριών σχετικά με τα έσοδα και τις δαπάνες αυτές καθώς και στους χώρους όπου φυλάσσονται τα εν λόγω έγγραφα και υποθέματα πληροφοριών. Μπορούν να λαμβάνουν αντίγραφα. Οι συμμετέχοντες στην εκτέλεση των εσόδων και των δαπανών του οργανισμού παρέχουν στον γενικό διευθυντή και τους υπεύθυνους για το λογιστικό έλεγχο των δαπανών την αναγκαία βοήθεια για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους. Οι δαπάνες που συνδέονται με τον λογιστικό έλεγχο βαρύνουν τον γενικό προϋπολογισμό του οργανισμού.
8. Κατόπιν προτάσεως του γενικού διευθυντή ή ενός από τα κράτη μέλη το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει κατά περίπτωση να χρησιμοποιεί άλλους εξωτερικούς φορείς για τη διενέργεια ειδικών ελέγχων σε συντονισμό με την ανάθεση καθηκόντων στο σώμα ελεγκτών.
9. Σε ειδικές περιπτώσεις, οι εθνικές ελεγκτικές αρχές των συμμετεχόντων κρατών μελών μπορούν, με δικά τους έξοδα και με τη σύμφωνη γνώμη του διοικητικού συμβουλίου, να λαμβάνουν οιαδήποτε πληροφορία και να εξετάζουν οιαδήποτε έγγραφα κρίνουν αναγκαία για τον έλεγχο του αντίστοιχου εθνικού μεριδίου ή για την υποβολή εκθέσεων προς την κυβέρνηση και τη Βουλή, χωρίς να θίγουν τα άλλα συμμετέχοντα κράτη μέλη ή τις αρμοδιότητες του σώματος των ελεγκτών και σύμφωνα με τους κανόνες του οργανισμού, ιδίως με τους κανόνες προστασίας δεδομένων.

Άρθρο 44

Ετήσιος έλεγχος και απαλλαγή του προϋπολογισμού του οργανισμού

1. Έως τις 31 Μαρτίου που έπεται της λήξεως του οικονομικού έτους, ο γενικός διευθυντής υποβάλλει στο σώμα των ελεγκτών προς εξέταση και γνωμοδότησή τους σχέδιο των ετήσιων λογαριασμών του οργανισμού, όπως προβλέπονται στο άρθρο 19.
2. Έως τις 30 Ιουνίου που έπεται της λήξεως του οικονομικού έτους, το σώμα των ελεγκτών υποβάλλει στον γενικό διευθυντή την ετήσια έκθεσή του από τον λογιστικό έλεγχο που διεξήγαγε, στην οποία περιλαμβάνεται η γνώμη και οι παρατηρήσεις του σώματος για το σχέδιο των ετήσιων λογαριασμών, που προβλέπεται στην παράγραφο 1.
3. Έως τις 15 Ιουλίου που έπεται της λήξεως του οικονομικού έτους, ο γενικός διευθυντής υποβάλλει στο διοικητικό συμβούλιο τους τελικούς ετήσιους λογαριασμούς που υποβλήθηκαν στο λογιστικό έλεγχο και την έκθεση επί του λογιστικού ελέγχου, συνοδευόμενους από τις απαντήσεις του οργανισμού.
4. Έως τις 30 Οκτωβρίου που έπεται της λήξεως του οικονομικού έτους, το διοικητικό συμβούλιο εγκρίνει τους ετήσιους λογαριασμούς που υποβλήθηκαν στο λογιστικό έλεγχο και απαλλάσσει τον γενικό διευθυντή και τον υπόλογο για το οικονομικό έτος.
5. Αφού εγκριθούν από το διοικητικό συμβούλιο, οι ετήσιοι λογαριασμοί που υποβλήθηκαν στο λογιστικό έλεγχο δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

6. Όλοι οι λογαριασμοί και τα βιβλία απογραφής φυλάσσονται από τον υπόλογο επί μία πενταετία από την ημερομηνία χορήγησης της απαλλαγής τους.

Άρθρο 45

Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF)

1. Η OLAF δύναται να διενεργεί έρευνες, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και επιθεωρήσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις και τις διαδικασίες του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ και του κανονισμού (Ευρατόμ, ΕΕ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου⁽²⁾ για να διαπιστώσει εάν έχει διαπραχθεί απάτη, δωροδοκία ή άλλη παράνομη δραστηριότητα που θίγει τα οικονομικά συμφέροντα του οργανισμού σε συνάρτηση με συνεισφορά ή σύμβαση χρηματοδοτούμενη από τον οργανισμό.

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, οι συμβάσεις, συμφωνίες και αποφάσεις του οργανισμού περιέχουν διατάξεις που εξουσιοδοτούν ρητά το σώμα των ελεγκτών και την OLAF να διενεργούν λογιστικούς ελέγχους και έρευνες σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΕ ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΕΣΟΔΑ

Άρθρο 46

Πρόσθετα έσοδα

1. Στο πλαίσιο της εντολής του σύμφωνα με το άρθρο 2 της απόφασης (ΚΕΠΠΑ) 2015/1835, ο οργανισμός μπορεί να δεχτεί πρόσθετα έσοδα για ειδικό προορισμό:

- α) από τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης κατά περίπτωση με απόλυτη τήρηση των εφαρμοστέων κανόνων, διαδικασιών και διεργασιών λήψης αποφάσεων·
- β) από κράτη μέλη, τρίτα κράτη ή άλλα τρίτα μέρη, εκτός αν το διοικητικό συμβούλιο αποφασίσει διαφορετικά εντός μηνός από τη λήψη των πληροφοριών αυτών από τον οργανισμό.

2. Τα έσοδα που προβλέπονται στην παράγραφο 1 μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνο για τον ειδικό τους προορισμό.

3. Το πρόσθετο διοικητικό κόστος που απορρέει από τη διαχείριση των πρόσθετων εσόδων καλύπτεται, κατά περίπτωση, από τον προϋπολογισμό των ίδιων των πρόσθετων εσόδων.

4. Οι διατάξεις των κεφαλαίων 2 και 7 του τίτλου III ισχύουν για τα πρόσθετα έσοδα, εκτός εάν η συγκεκριμένη ή οι συγκεκριμένες συμφωνίες προβλέπουν διαφορετικούς κανόνες, οι οποίοι σε κάθε περίπτωση συνάδουν με τις δημοσιονομικές αρχές του τίτλου II.

5. Τυχόν δημοσιονομικά πλεονάσματα που προκύπτουν από τυχόν πρόσθετα έσοδα στο τέλος της περιόδου υλοποίησης, θεωρούνται πίστωση που διατίθεται για τις οντότητες που συνεισέφεραν σε αυτά, επιστρέφονται δε σε αυτές. Μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για άλλους ειδικούς σκοπούς, όπως ορίζεται στη συγκεκριμένη ή στις συγκεκριμένες συμφωνίες ή, εκτός αν το διοικητικό συμβούλιο αποφασίσει διαφορετικά εντός μηνός από τη λήψη των πληροφοριών αυτών από τον οργανισμό, όπως προτείνεται από την οικεία οντότητα.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1).

⁽²⁾ Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου της 11ης Νοεμβρίου 1996 σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτόπιως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2).

6. Ο υπόλογος λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσει ότι παρακολουθείται χωριστά η χρησιμοποίηση των πρόσθετων εσόδων και των αντίστοιχων πιστώσεων. Ως εκ τούτου, οι συνεισφορές που προκύπτουν από πρόσθετα έσοδα υπολογίζονται χωριστά και χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τον ειδικό προορισμό που έχει καθοριστεί για αυτά. Για λόγους διαφάνειας, θα πρέπει επίσης να τοποθετούνται σε χωριστούς τραπεζικούς λογαριασμούς. Επιπλέον, θα πρέπει να παρουσιάζονται χωριστά στην κατάσταση σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του οργανισμού του άρθρου 21.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Άρθρο 47

Διαχείριση από τον οργανισμό των προϋπολογισμών που συνδέονται με ειδικές δραστηριότητες

1. Το διοικητικό συμβούλιο δύναται, κατόπιν πρότασης του γενικού διευθυντή ή κράτους μέλους, να αποφασίζει να ανατεθεί στον οργανισμό από ένα ή περισσότερα κράτη μέλη η διοικητική και οικονομική διαχείριση ορισμένων δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά του, σύμφωνα με το κεφάλαιο IV της απόφασης (ΚΕΠΠΑ) 2015/1835.
2. Το διοικητικό συμβούλιο, στο πλαίσιο των ειδικών σχεδίων και προγραμμάτων του οργανισμού, μπορεί να εξουσιοδοτεί τον οργανισμό, υπό τους όρους που προβλέπονται στις ρυθμίσεις που διέπουν την άσκηση των εν λόγω δραστηριοτήτων, να συνάπτει συμβάσεις και συμφωνίες επιδότησης καθώς και να συλλέγει εγκαίρως τις αναγκαίες συνεισφορές από τα εν λόγω κράτη μέλη, λαμβάνοντας υπόψη τους δημοσιονομικούς περιορισμούς των εν λόγω κρατών μελών, προκειμένου να τηρήσει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από εν λόγω συμβάσεις και συμφωνίες επιδότησης.
3. Οι διατάξεις των κεφαλαίων 2 ως 7 του τίτλου III της παρούσας απόφασης ισχύουν για τις ειδικές δραστηριότητες που αναλαμβάνονται σύμφωνα με τα άρθρα 19 και 20 της απόφασης (ΚΕΠΠΑ) 2015/1835, εκτός αν η βασική ή οι βασικές πράξεις του προγράμματος ή του σχεδίου προβλέπουν διαφορετικούς κανόνες, οι οποίοι σε κάθε περίπτωση συνάδουν με τις δημοσιονομικές βασικές αρχές του τίτλου II της παρούσας απόφασης.
4. Τυχόν δημοσιονομικά πλεονάσματα που προκύπτουν από οιοδήποτε ειδικό σχέδιο ή πρόγραμμα θεωρούνται πίστωση διαθέσιμη για στα συμμετέχοντα κράτη μέλη και οιαδήποτε άλλη οντότητα που συνεισέφερε σε αυτά, και επιστρέφονται σε αυτά στο τέλος της περιόδου εφαρμογής ή χρησιμοποιούνται για άλλους σκοπούς, όπως ορίζεται στην ή στις σχετικές συμφωνίες ή αποφασίζεται από το οικείο κράτος μέλος ή την οικεία οντότητα.

ΤΙΤΛΟΣ VI

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 48

Τροποποιήσεις

Κάθε παραπομπή στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 θεωρείται επίσης ότι λαμβάνει υπόψη τις τροποποιήσεις του.

Άρθρο 49

Κατάργηση της απόφασης 2007/643/ΚΕΠΠΑ

Η απόφαση 2007/643/ΚΕΠΠΑ καταργείται.

Άρθρο 50

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την ημερομηνία της έκδοσής της.

Βρυξέλλες, 4 Αυγούστου 2016.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

M. LAJČÁK
